

Informacja dotycząca zasobów leczenia psychiatrycznego oraz rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych w Polsce

Dane za rok 2015

Opracowanie Zakładu Zdrowia Publicznego Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie na podstawie danych ze statystyki publicznej

1. Lecznictwo ambulatoryjne

W 2015 roku funkcjonowało w Polsce 1307 poradni zdrowia psychicznego, 156 poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, 501 poradni odwykowych dla uzależnionych od alkoholu i 86 poradni dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz 364 poradni psychologicznych.

W ogólnej liczbie 2050 poradni (bez poradni psychologicznych) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 1195 lekarzy (w tym 1050 specjalistów psychiatrów), pielęgniarek – 839, psychologów - 1528, specjalistów i instruktorów terapii uzależnień - 1074, terapeutów zajęciowych 114, pracowników socjalnych 141, innych terapeutów – 629.

Opieką ambulatoryjną objętych było 1 593 125 osób (łącznie z obserwacjami i współzależnieniami), którym udzielono ponad 7,6 mln porad, w tym 4,4 mln porad lekarskich, 3,2 mln porad psychologów i innych terapeutów. Odnotowano prawie 16 tys. interwencji pracownika socjalnego, w środowisku chorego odbyło się ponad 47 tys. wizyt. Wydano prawie 506 tys. skierowań do całodobowych placówek psychiatrycznych i odwykowych, udzielono prawie 227 tys. porad telefonicznych. Psychoterapią grupową bądź indywidualną objęto 707 tys. osób.

W 2015 roku w opiece ambulatoryjnej najczęściej występującymi rozpoznaniem były zaburzenia nerwicowe (27%), zaburzenia afektywne (20%), zaburzenia behawioralne, emocji, zachowania rozwoju (14%) i zaburzenia organiczne (13%), następnie zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (11%) oraz schizofrenia (9%). Zaburzenia schizotypowe i urojeniowe wystąpiły u 2% leczonych a zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych u 3%.

Zróżnicowanie terytorialne rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych w lecznictwie ambulatoryjnym

Przy ogólnym dla całej Polski współczynniku 4 088 na 100 tys. mieszkańców, najwyższe występują w województwie kujawsko-pomorskim (5099), lubuskim (4709), pomorskim (4381) i podkarpackim (4348), najniższe w województwie warmińsko-mazurskim (2928), opolskim (3120) i wielkopolskim (3563).

2. Lecznictwo całodobowe

W 2015 roku funkcjonowało w Polsce 46 szpitali psychiatrycznych z 17 444 łózkami, 5 regionalnych ośrodków psychiatrii sądowej z 239 łózkami. W szpitalach ogólnych funkcjonowało 221 oddziałów psychiatrycznych i odwykowych z 7802 łózkami.

Ponadto, 25 ośrodków leczenia odwykowego alkoholowego z 1269 łózkami, 31 ośrodków leczenia i rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych z 1355 łózkami, 26 zakładów MONAR z 1153 łózkami oraz 60 zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych łącznie z 5744 łózkami.

Leczeni ogółem i po raz pierwszy

W opiece całodobowej w Polsce hospitalizowano 207 404 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 78 052 (38%) po raz pierwszy w życiu.

Pacjenci najczęściej leczeni byli z powodu zaburzeń alkoholowych (35%), schizofrenii oraz zaburzeń schizotypowych (19%), zaburzeń organicznych (14%) i zaburzeń afektywnych (10%).

Współczynnik rozpowszechnienia w opiece całodobowej wyniósł 540 na 100 tys., a współczynnik zapadalności - 203 na 100 tys.

Najwyższe rozpowszechnienie hospitalizacji wystąpiło w przypadku zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu – 189 na 100 tys., schizofrenii i zaburzeń schizotypowych – 100 na 100 tys. oraz zaburzeń organicznych – 75 na 100 tys. Najwyższa zapadalność wystąpiła również w przypadku zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu – 82 na 100 tys. następnie zaburzeń organicznych – 28 na 100 tys. oraz zaburzeń nerwicowych 23 na 100 tys.

3. Oddziały dzienne

W 2015 roku w Polsce funkcjonowały 394 oddziały dzienne dysponujące 7802 miejscami - 195 oddziałów psychiatrycznych, 102 oddziały dla uzależnionych od alkoholu, 24 oddziały dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych, 37 oddziałów dla chorych z zaburzeniami nerwicowymi, 34 oddziały psychiatryczne i leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży, 2 oddziały opiekuńczo lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze.

W oddziałach dziennych w 2015 roku leczono 27 857 pacjentów, w tym 10 419 (37%) pierwszorazowych. Współczynnik rozpowszechnienia wyniósł 72 na 100 tys. ludności, współczynnik zapadalności 27 na 100 tys.

W oddziałach dziennych pacjenci najczęściej leczeni byli z powodu zaburzeń alkoholowych (23%), zaburzeń nerwicowych (21%), schizofrenii i zaburzeń schizotypowych (14%) oraz zaburzeń afektywnych (14%).

Wśród pacjentów pierwszorazowych w oddziałach dziennych najczęściej leczono z powodu zaburzeń alkoholowych (31%), zaburzeń nerwicowych (29%), zaburzeń behawioralnych, emocji i rozwoju (11%) oraz zaburzeń afektywnych (10%).

4. Zespoły Leczenia Środowiskowego

W 2015 roku funkcjonowało w Polsce 141 zespołów leczenia środowiskowego, najwięcej w województwie małopolskim – 21, w dolnośląskim, lubelskim i mazowieckim po 14, w pomorskim - 11, lubuskim - 9, w łódzkim - 8.

Liczba wizyt wyniosła ponad 442 tys. w tym 217 tys. w środowisku chorego i 225 tys. w siedzibie zespołów.

Opieką zespołów objętych było 39 420 pacjentów (o 9,5 tys. więcej niż w roku poprzednim), w tym 66% to kobiety, a mieszkańcy miast stanowili 70% ogółu leczonych.

Najwięcej osób leczono z powodu zaburzeń organicznych (29%), nerwicowych (28%), schizofrenii i zaburzeń schizotypowych (17%) oraz zaburzeń afektywnych (17%).

Najliczniejszą frakcję wiekową stanowiły osoby między 30 a 64 rokiem życia (57%) oraz osoby po 64 roku życia (28%), osoby w wieku 19–29 lat stanowiły (11%), a najmłodsza frakcja (4%). Współczynnik leczonych wyniósł 102,5 na 100 tys.

Kontakt dla mediów:

Anna Hucko

Rzecznik prasowy

e-mail: ahucko@ipin.edu.pl

tel. 22 218 23 43